

Tiivistelmä: Luovien alojen yhteistyö ja kehittämisen suunta (Nekalab-konteksti)**3.6.2026 keskustelutilaisuus****Teema: Yhteistyö ja verkostot luovilla aloilla sekä Nekalabin rooli Pirkanmaan kehittämisessä**

Aiemman keskustelun ja taustahavaintojen keskeiset löydökset**1. Verkostojen tila**

- Verkostoja on olemassa, mutta ne ovat:
 - hajanaisia ja sirpaleisia
 - henkilöriippuvaisia
 - siiloutuneita toimialoittain
- Poikkialainen yhteistyö on vähäistä ja satunnaista
- Verkostoitumista toivotaan paljon, mutta sen hyödyt koetaan epäselviksi suhteessa ajankäyttöön

2. Yhteisöllisyyden ja kohtaamisten haasteet

- Yhteinen tila (Nekalab) tuo toimijoita yhteen, mutta:
 - toiminta jää helposti omiin "kopeihin"
 - spontaani kohtaaminen ei vielä toteudu riittävästi
- Tarve:
 - matalan kynnyksen, epämuodollisille kohtaamisille
 - rakenteille, jotka mahdollistavat "törmäykset" (esim. *välitunti-konsepti*)
- Yhteisöllisyyden odotukset vaihtelevat (ei pakkoa vs. aktiivinen osallistuminen)
- Taiteellisessa työssä korostuu myös riippumattomuuden ja työrauhan tarve

3. Rakenteelliset esteet yhteistyölle

- Rahoitusmallit eivät tue:
 - monialaista yhteistyötä
 - riskinottoa ja uusia avauksia
- Resurssipula:
 - hallinto, viestintä ja yhteisten alustojen ylläpito jäävät tekemättä
- Kentältä puuttuu:
 - koordinoivaa "välittäjätoimintaa"
 - systemaattisia, mutta kevyitä rakenteita yhteistyöhön

4. Kehittämistoiminnan ja osallisuuden ongelmat

- Verkostoihin ja hankkeisiin on vaikea päästä mukaan ilman valmiita kontakteja
- Osallistaminen jää usein näennäiseksi (päätökset tehty etukäteen)
- Kehittämisessä hypätään suoraan toteutukseen ilman perustan rakentamista

5. Taloudelliset ja toiminnalliset jännitteet

- Taiteen tekemisen ja elinkeinon välinen ristiriita:
 - kaikilla ei ole mahdollisuutta yhdistää luovaa työtä ja toimeentuloa
- Innovaatio- ja kehittämistoimintaan ei ole:
 - riittävästi rahoitusta
 - aikaa tai osaamista
- Tarve:
 - uusille rahoitusmalleille (esim. yksityinen rahoitus, kumppanuudet)
 - kansainväliselle verkottumiselle ja osaamisen vaihdolle

Nekalabin rooli (havaintojen pohjalta)

Nykyinen rooli

- **Fyysinen alusta kohtaamisille**
- Mahdollistaa luovan työn tekemisen ja yhteisön syntymisen
- Koetaan helposti lähestyttäväksi ja saavutettavaksi

Potentiaallinen rooli

- **Yhteistyön fasilitaattori ja välittäjä**
- **Monialaisen verkostoitumisen solmukohta**
- **Alusta uusille kokeiluille ja konsepteille**, kuten:
 - festivaalit (esim. ODDfest-tyyppinen konsepti)
 - vertaisoppiminen ja kurssitoiminta
 - kulttuuri- ja yritystoimijoiden kohtaamiset

Strateginen mahdollisuus

- Yhdistää:
 - taiteilijoiden työtilat
 - verkostot, resurssit ja markkinat
- Toimia sillanrakentajana:

- luovien alojen sisällä
- luovien alojen ja muiden toimialojen välillä

Keskeiset kehityssuunnat keskustelun perusteella

- Matalan kynnyksen kohtaamisten lisääminen (fyysiset ja ajalliset rakenteet)
- Yhteistyön fasilitointi (välittäjärooli, ohjelmoitu mutta kevyt toiminta)
- Rahoitus- ja kumppanuusmallien kehittäminen
- Kansainvälinen verkottuminen ja osaamisen tuonti alueelle
- Yhteisön orgaanisen kehittymisen tukeminen ilman liiallista ylhäältä ohjausta

Pohdittavat kysymykset jatkotyöhön

Verkostot ja yhteistyö

1. Mitkä ovat konkreettiset juurisyyt verkostojen hajanaisuudelle ja yhteistyön vähäisyydelle?
2. Miten yhteistyöstä tehdään toimijoille aidosti hyödyllistä ajankäyttö huomioiden?
3. Estääkö kilpailuasetelma yhteistyötä – ja miten tämä voidaan purkaa?

Nekalabin rooli

1. Millä tavoilla Nekalab voi toimia aktiivisena verkostojen rakentajana ilman, että toiminta koetaan ylhäältä ohjatuksi?
2. Tarvitaanko erillinen fasilitointi- tai “välittäjätoimija” tukemaan yhteisön aktivoitumista?
3. Miten Nekalab yhdistää työtilatoiminnan ja laajemman aluekehityksen tavoitteet?

Kohtaamiset ja yhteisöllisyys

1. Millaiset rakenteet tukevat parhaiten spontaania ja matalan kynnyksen kohtaamista?
2. Miten huomioidaan erilaiset tarpeet (yhteisöllisyys vs. työrauha)?
3. Miten saadaan myös passiivisemmat yhteisön jäsenet mukaan (“takapenkin jengi”)?

Resurssit ja rahoitus

1. Miten mahdollistetaan monialainen yhteistyö nykyisten rahoitusmallien puitteissa tai niitä kehittämällä?
2. Voidaanko rakentaa yhteinen resurssipooli (rahoitus, osaaminen, viestintä)?

Vaikuttavuus ja laajentuminen

1. Miten yhteistyö laajennetaan luovien alojen ulkopuolelle (yritykset, yrittäjäjärjestöt, muut toimialat)?

2. Miten kasvatetaan kulttuuritoiminnan taloudellista vaikuttavuutta ilman, että taiteellinen autonomia kärsii?
3. Miten Nekalab profiloituu suhteessa muihin alueen toimijoihin (esim. Hiedanranta)?

TEEMA 2 – JOHTAJUUS, SUUNTA & KOORDINOINTI – YHTEENVETO

1. Nykytilan ydinhaaste

- **Yhteinen visio puuttuu** eikä ole selkeää tahoa, jolla olisi kokonaisvastuu luovista aloista alueella
- Toiminta on **projektiluonteista ja pirstaleista**, ei jatkuvaa
- **Koordinoivat rakenteet ja foorumit puuttuvat** → tieto, ideat ja resurssit eivät kohtaa
- Monilla toimijoilla **epäselvyys omasta roolista ja kokonaiskuvasta**

👉 Keskeinen ongelma: *ekosysteemissä ei ole jatkuvuutta, suuntaa eikä fasilitoitua yhteistyötä*

2. Tarve koordinaatiolle – missä sitä kaivataan?

Koordinaatiota tarvitaan erityisesti:

A) Yhteistyön ja hankkeiden rakentamiseen

- Hankeideoiden kerääminen ja jalostaminen → ei selkeää prosessia
- Tarve **”ilmoitustaulu-/matchmaking-alustalle”** (osaajat, projektit, kumppanit)
- Yhteistyö syntyy nyt osin orgaanisesti, mutta:
 - ei riitä → tarvitaan **aktiivista fasilitointia erityisesti alkuvaiheessa**
 - pidemmällä aikavälillä voi muuttua itseohjautuvammaksi

B) Viestintään ja näkyvyyteen

- Hajanaiset kanavat → ei yhteistä foorumia
- Tarve:
 - keskitetylle viestinnälle (esim. intranet / alusta)
 - osaajapankille (”kulttuuripankki” / profiilit hakutoiminnoilla)
- Luovan alan **arvon viestiminen yrityksille ja päättäjille** koetaan puutteelliseksi

C) Kehittämistyöhön ja rahoitukseen

- Osaamisvaje hankkeistamisessa ja rahoituksen haussa
- Tarve:
 - konkreettiselle tuelle (apurahahaut, projektinhallinta)
 - rakenteille, jotka eivät nojaa ilmaistyyöhön

- “Väligap”:
 - ideoiden ja rahoituksen välillä
 - tekijöiden ja päättäjien välillä
-

3. Tarvittavat rakenteet ja ratkaisut (ehdotukset)

A) Fyysiset ja sosiaaliset kohtaamisrakenteet

- Matalan kynnyksen tilat:
 - työtilat, hot deskit, kokoustilat
 - avoimet kohtaamiset (open mic, hackathonit, pitchausillat)
- Säännölliset tapahtumat:
 - teemaillat, bootcampit, yhteistuotannot
- Tila sekä:
 - vapaalle verkostoitumiselle
 - että ohjatulle yhteistyölle

👉 “Olohuone + fasilitaattori alussa” -malli nousi vahvasti

B) Digitaaliset alustat

- **Matchmaking-alusta / ilmoitustaulu**
 - osaajat ↔ projektit ↔ hankekumppanit
 - Nekalabin omat:
 - osaajaprofiilit
 - intranet / yhteisöalusta
 - Alusta myös:
 - TKI-ideoille
 - työmahdollisuuksille
-

C) Koordinoiva toimijuus

- Tarve selkeälle veturille (ei välttämättä yksi taho, mutta selkeä vastuu)
- Mahdollisia rooleja:
 - Business Tampere / Creative Tampere
 - tuottajaverkostot

- Nekalab voisi toimia:
 - **pilotointi- ja kokeilualustana**
 - mikroyhteisönä testaukselle ja kehitykselle
-

4. Strateginen suunta ja visio – ristiriitaiset näkemykset

- Osa kokee, että:
 - ilman visiota ei synny rahoitusta eikä vaikuttavuutta
- Osa taas:
 - korostaa, että yhteinen visio voi olla keinotekoinen
 - yrityksillä on omat, jopa ristiriitaiset tavoitteet

👉 Mahdollinen ratkaisu:

- **kevyempi yhteinen suunta (suuntaviivat, ei yksi visio)**
 - rinnalla toimijakohtaiset strategiat
-

5. Ekosysteemin kehittämisen painopisteet

A) Isompi mittakaava ja vaikuttavuus

- Siirtymä pienistä projekteista → **kollektiivisiin, vaikuttaviin kokonaisuuksiin**
- Edunvalvonta ja kytkös:
 - Pirkanmaa
 - kansallinen taso
 - toimialajärjestöt

B) Luovan työn arvon kirkastaminen

- Yrityksille:
 - miksi luovuus on kriittistä liiketoiminnalle
 - Päättäjille:
 - vaikutukset alueelliseen talouteen
-

6. Osaaminen ja tukirakenteet

- Tarve vahvistaa:
 - **tuottajaosaamista**
 - hanke- ja rahoitusosaamista

- Erityisesti nuorille:
 - matalan kynnyksen ohjausta
 - Nykytilan ongelma:
 - kokeneet tukevat muita ilmaiseksi → ei kestävä
-

7. Yhteistyön laajentaminen ja rajapinnat

- Tarve risteyttää:
 - luovat alat ↔ kaupalliset toimijat
 - Kytkökset:
 - oppilaitokset (harjoittelijat, valmistuneet)
 - muut alueelliset ekosysteemit (esim. Hiedanranta)
 - Kansainvälisyys:
 - haaste erityisesti pk-toimijoille
-

8. Keskeiset kehittämisaukot ("gapit")

- Koordinaatio ja fasilitointi puuttuu
 - Rahoituksen ja ideoiden välinen kuilu
 - Työllistymisen rakenteet epäselvät (esim. elokuva/TV-ala)
 - Tiedon saavutettavuus ja läpinäkyvyys heikkoa
-

9. Ydinviesti (tiivistys)

Ekosysteemissä on nyt **selkeä "noste ja pulssi"**, mutta:

- ilman koordinaatiota, rakenteita ja yhteistä suuntaa
- potentiaali jää hajanaiseksi

👉 Tarvitaan:

- kevyt mutta selkeä **koordinaatiomalli**
- **alustat (fyysiset + digitaaliset)** yhteistyölle
- **tuki hankkeistamiseen ja rahoitukseen**
- **aktiivinen fasilitointi alkuun**, jonka jälkeen yhteistyö voi osin itseorganisoitua